

12/10-1991

100663

Ofotens Dampskibsselskap.

Ekstraordinær generalforsamling holdes på selskapskontoret i Narvik fredag den 12. september førstekommande kl. 12. Til behandling foreligger:

1. Direksjonens forslag om oppbeholdning av selskapsaktiekapital til hva den var før nedskrivningen.

Narvik, den 10. august 1941.
Erling Mønnesland,
Direksjonens formann.

Senkningen av «Richard With» og «Barøy».

Bodø herredsting uttrykte sin harme over de brutale overfall.

Etter at de ordinære saker var behandlet i Bodø herredstings møte igår, satte F. K. Raasmussen fram forslag om å sende et telegram til N.S. fører i anledning av senkningen av «Richard With» og «Barøy».

En besluttet å sende følgende telegram:

Vidkun Quisling, Oslo.

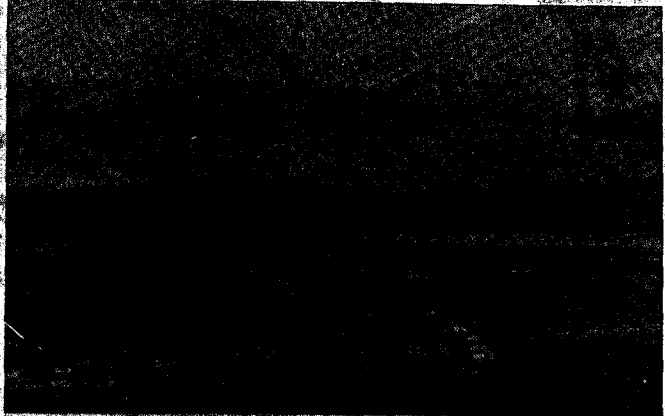
Bodø herredsting uttrykker sin harme over senkningen av «Richard With» og «Barøy». Ingen forhåndsregler er for sikret overfor menn som samarbeider med slike sjersover.

Vi hilser vår Fører. Heil og sæl!

Haldan Zahl

Kom ikke fram. «Barøy» var på tur til Narvik hvor Ofotens Dampskibsselskap skulle ha ekstraordinær generalforsamling den 12. september. Denne ble avlyst etter at nyheten om senkningen ble kjent på formiddagen.

Herredsting i Bodø herredsting besluttet å sende et telegram til Vidkun Quisling hvor de uttrykte sin harme over det som var skjedd.

Herredsting i Bodø herredsting besluttet å sende et telegram til Vidkun Quisling hvor de uttrykte sin harme over det som var skjedd.

Krigsfortiliset til

Det var forferdelig øyeblikk forteller de overlevende. Rop, skrik og gråt høres fra jern- og pattemerket. Å manni Marte å redde seg opp i en kaitret livbåt. De andre lå liggende og kave i det kalde vannet. Det var september 1941 og engelske hangarskipfly hadde nettopp senket hurtigruteskipet «Barøy» like nord for Steigen.

da skipet kommer til kai ved Sandvåg på Engeløy. Her kommer det ombord 13 voksne og 2 barn, som alle har løst billett til Narvik. I Steigen kommer lensmann Olaf Sund ombord. Han hadde i alle år vært med i Ofotens direksjon, og skulle nå i nødvendig ærend til Narvik.

Av de gamle passasjerlistene finner vi at det kommer 3 personer ombord i Bogen og 8 personer i Skutvik.

NBYGGET stolt og flaggsmykket kom d/s «Barøy» inn på Narvik hamn den 23. august 1940. Skipet var nyanskaffet og stoltheten til Ofotens Dampskibsselskap og matrosene ferdig bygget ved Trondheims mekaniske verksted.

Klokken 02.20 den 12. september går «Barøy» fra Skutvik og er et par timer senere kommet 2 sjømil fra Tranøy fyr.

Etter at krigshandlingene i og omkring Narvik slutet av våren og sommeren 1940, som lokaltrafikken på Ofotorden satte, men sikkert igang igjen, og «Barøy» ble satt inn i en midlertidig rute som hurtigrute på strekningen Narvik - Trondheim.

Plutselig oppdager vakthavende los Trygve Skarstad et fly i omtrent 100 meters avstand tvers om babord baug og i omtrent 50 meters høyde. Det flyr i østlig retning. Vakthavende, 2. styrmann Morten Mortensen, er opptatt med utkryssing av lasten i forrommet og er ikke klar over hva losen på broen ser.

Forspill

Den 12. september 1941 er så «Barøy» på tur nordover. På tross av at Norge er i krig går turen som normalt, og skipet er innom de vanlige stoppestedene Mosjøen, Nesna og Bodø. I Bodø kommer flere sivile passasjerer på. I tillegg kommer også 12 tyske soldater som skal til Narvik etter endt permisjon.

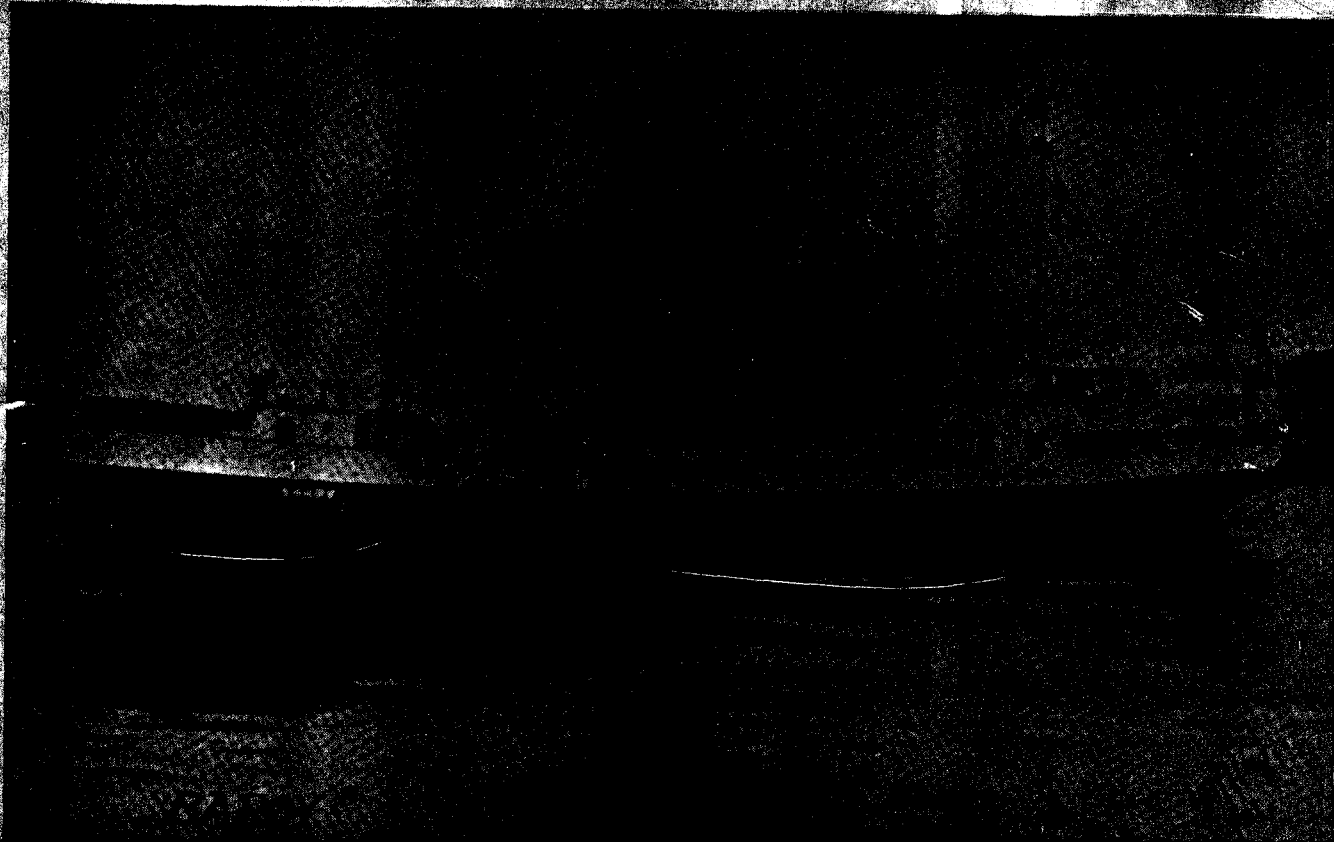
Klokken er nå blitt 03.45, og de aller fleste av passasjerene er gått til ro i lugarene. De fleste sover rolig.

Mellomspill

Som en stor, mørk skygge ligger det engelske hangarskipet H.M.S. «Victorious» 40 miles vest av Lofoten. Hangarskipet har kunnet nærme seg den norske kysten forholdsvis trygt, da de tyske flyplassene i Norge ennå er dårlig utbygd. Ombord i hangarskipet er skvadron 817 som består av dobbeltdekkede torpedofly av typen Albacore.

Klokken 02.22 denne natten til

I

En katastrofe. Da D/S «Barøy» ble senket natten til 12. september 1941 mistet 170 mennesker livet. Av de 15 barna som var ombord, ble bare et reddet.

D/S «BARØY»

12. september deler skvadronen seg i styrke A og B. Det er meningen å foreta et raid mot norskekysten for å senke tyske skip, og å skape forvirring blant de tyske styrkene. Kanskje kunne raidet også virke oppsløpende for nordmennene - de var ikke helt glemt og overlatt til seg selv.

Styrke B tar av fra hangarskipet, droper sørover og fortsetter i retning av Bodø. Styrke A tar av og legger seg på en kurs som vil bringe dem rett sør for Bodø. Hensikten er å foreta et overraskende angrep på 2 tyske lasteskip. Et ligger for anker utenfor moelen i Bodø, og det andre ligger ved Schjølberg-kaia på Langstrand.

Etter angrepet blir det sluppet flere torpedoer, men utrolig nok blir ingen av de tyske skipene truffet. Neste morgen blir det funnet en torpedobåt som hadde kjørt seg opp i Moeloen, og en annen som hadde satt seg fast mellom kaipalene i den gamle kaia.

Resten av styrke A som ennå hadde sine torpedoer i behold fortsatte opp Vestfjorden. Vi leser fra den engelske Wingcommanders rapport:

«Blikten var utmerket, men månen begynte å bli sløret av skyer som kom fra landsiden. Styrke A fortsatte opp Vestfjorden. Fikk øye på et fartøy som ble senket. Videre på som ble angrepet uten hell. Det var trist at vi ikke fant større bytte.»

Drama
I samme øyeblikk som losen ombord i «Barøy» oppdaget flyet, merket han en sterk risting i skipet og et trykk så voldsomt at det slo ham overende. Skipet begynte straks å krenge til babord og synke med baugen ned i sjøen.

Kaptein, som hadde frivakt og lå til køyi kom styrrende på broen og spurte hva som hadde skjedd. Losen svarte: «Mirakuløst fly!»

I mellomtiden var matrosene Kristian Birkealand og Olav Nilssen kommet på bakbord dekket for å hjelpe til, blant annet dekke de ut livbøtter og kastet livbøtter ut på dekk.

«Barøy» krenget nå så sterkt over at det var umulig å få styrbord livbåt på vannet. Kapteinen ga ordre om å sette ut babord livbåt. Men skipet lå nå med babord brodekk ned i vannet, og livbåten ble derfor uten videre slått på sjøen.

5-6 menn gikk i båten og satte seg fast i ripa på livbåten som kantret. Alle menn hoppet i sjøen og svømte for livet for å komme klar av drassaget. I samme øyeblikk gikk «Barøy» ned med baugen først.

Fra ristingen av skroget og trykket merket de til skipet sank var det bare gått 1-2 minutter.

170 mennesker omkom
- Det var forferdelige øyeblikk for teller de overlevende. Rop, skrik og gråt høyras fra sjøen i nattemørket.

8 menn klarte å redde seg opp i den kantrede livbåten. De andre ble gjendødt å kvele i det kalde vannet.

Ca 2 timer etter katastrofen kom merke d/s «Skjerstad» gående i rute sørover. Det var fremdeles mørkt, men ombord i «Skjerstad» hørte man plutselig rop fra sjøen rundt om skipet.

Det ble øyeblikkelig slått stopp i maskinen, båter satt på vannet og bergingen begynte.

Ved middagstid kom «Skjerstad» til Svolvær med 19 overlevende, derav 2 tyskere og 24 døde. Samtlige lomme- og armbandsur fra de reddede var stoppet klokken 03.58.

Av «Barøy»s ca. 190 passasjerer og mannskap, omkom ca. 170. Av de 15 barna som var ombord, ble bare ett reddet.

Engelskmennene beklager

Denne tragiske hendelsen skapte stor forbitrelse langt utover landets grenser. At engelskmennene overfalt tyske transportskip utenfor den norske kysten, var ingen nyhet. Men at de ikke gjorde forskjell på norske passasjerbåter og tyske krigsfartøy, var uforklarlig.

De første flyene som gikk til angrep burde ha kjennet seg at «Barøy» var ubevapnet.

Den 19. september, en uke etter katastrofen, led det fra London Radio: «Etter det som er kjent, har nesten alle de skip som hittil har vært senket, vært tyske forsynings-

fartøy. Men enkelte har også vært norske passasjerer. Regeringen beklager dypt at norske borgere har mistet livet på denne måten.»

BJØRN RYDMARK

MINNET MED SANG

Minnet om «Barøy»s forlis har i etterkrigstiden holdt seg levende gjennom en sang på 8 vers, den såkalte «Barøysangen». Dessverre er det ingen som husker forfatterens navn lengre. Vi gjengir hvertfall første og siste vers av sangen:

Der seilte et skip av våre langs Nordlandsleia ei natt. I sakte dønning og bære med norske gutter ved ratt. Med skarpe øyne som stirret frem gjennom nattens slør. Med nerver som ikke dørret, De seilte så ofte her før.

Nu hviler alle der nede, en sjomanns grav er dem undt. Vi flagget til over dem brede, men når ei å svøpe det rundt. Og dølgelaget som sukker, hviskes skal deres navn. Seg dønninger om dem lukker, men sletter ei sorg og savn.